

ЛОЦМАНЪТ ОТ БУЛОН ФРЕНСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА

Превод от френски: Атанас Далчев, —

chitanka.info

Живял едно време в Булон един стар, излязъл в оставка, лоцман, с жена си и малкия си син.

Той получавал малка пенсия и затова си купил лодка, с която всеки ден ходел на лов за риба. Син му, седем-осемгодишен, молил често баща си да го вземе със себе си в морето, но старият моряк, страхувайки се за единственото си дете, не се съгласявал. А момчето, което горяло от желание да се поразходи по морето, се скрило веднъж между въжетата и платната и когато лодката отплавала, изскочило и весело извикало:

— Ето, тате, и аз дойдох с тебе да ловя риба!

Когато лодката се приближила до онова място, където имало риба, лоцманът видял един кораб с вдигнат флаг, което означавало молба да се въведе корабът в пристанището. Лодката се насочила към кораба и когато го доближила, матросите от кораба попитали рибаря дали не е лоцман.

— Бях по-рано лоцман и макар да съм сега в оставка, все ще съумея да ви въведа в пристанището.

Взели го заедно със сина му на борда. Корабът идел от кралството Нац и трябвало по заповед на краля на тази страна да доведе едно френско момче, което да бъде възпитано в чужбина, а после да се ожени за кралската дъщеря.

Когато кралските пратеници видели сина на лоцмана, якото на вид, здраво и досетливо момче им се харесало толкова, че те рекли:

— Точно такъв ни трябва. Няма защо да ходим по-нататък.

Като нахранили и напоили лоцмана, те му казали, че може да се върне на лодката си, тъй като нямат повече нужда от него.

Лоцманът се качил в лодката и почнал да вика сина си, но му отговорили, че момчето ще остане на кораба, и корабът потеглил с вдигнати платна, като оставил бащата, изгубил единственото си чедо, в пълно отчаяние...

Корабът пристигнал в столицата на кралство Нац. Той дал в чест на града двайсет и един топовни изстрела и градът му отговорил със също такъв залп. Отвели момчето в двора и малкият французин се харесал много на краля. Той заповядал да възпитат прекрасното момче така, както ако е било негов собствен син. Когато момчето навършило осемнайсет години, кралят го оженил за дъщеря си, негова връстница.

Живеейки в охолство и в богатство, синът на лоцмана често си спомнял за своите родители.

— Те не бяха богати, когато ги оставих. Иска ми се да ги видя и да осигуря старините им!

Той доверил на жена си своето желание, тя го намерила напълно естествено и поискала да придружи мъжа си. В кралство Нац жените и девойките носят було и мъжът има право да види лицето на жена си само след като тя стане майка. Когато мъжът на принцесата поискал от своя тъст позволение да замине за Булон, кралят, преди да даде съгласието си, накарал зетя си да се закълне, че през време на пътешествието няма да се опита да види лицето на жена си. А ако узнае, че зет му е нарушил клетвата, жестоко ще го накаже.

Принцесата и мъжът ѝ се качили на кораб и скоро стигнали до Булон. Корабът дал в чест на града дващест и един топовни изстрела и митническата стража, след като посетила борда на кораба, доложила на властите, че принцът и принцесата от Нац пристигнали във Франция да се поразвлекат.

Гостите слезли от кораба, качили се в една сребърна лодка и излезли на брега. Там видели префекта, кмета и останалото началство, което се явило да ги посрещне и да им предложи гостоприемно най-прекрасните покои в града.

Мъжът на принцесата, заобиколен от разкошна свита, видял до един изкривен стобор един старец в закърпена моряшка блуза и познал баща си.

Той оставил знатните си спътници, приближил се до стареца и го попитал как поминува. Лоцманът се зачудил много, че господинът, облечен в коприна, потънал в скъпоценности, се осведомява за здравето на такъв бедняк като него.

— Не ме ли познавате? — попитал принцът.

— Не, господине — отговорил старецът.

— Аз съм вашият син, когото някога корабът на кралство Нац откара отвъд морето. Аз съм женен за принцесата на тази страна. Как е майка ми?

— Тя е в къщи, много е остаряла, много тъгува.

— Утешете се, тате, аз дойдох, за да осигуря старините ви.

Когато се върнал при сановниците, мъжът на принцесата им рекъл, че ще живее при стария лоцман, и прекарал три седмици на

гости при баща си.

Веднъж майка му рекла:

— Сине мой, трябва да ти призная, че едно нещо ме учудва извънредно много. Никой нито веднъж не е видял лицето на жена ти.

— Така е прието в оная страна: мъжът вижда лицето на жена си само след като тя стане майка. Преди да отпътувам насам, аз се заклях на тъста си да зачета този обичай.

— На твое място — отговорила майката, — аз бих поискала да узная все пак какво са ми дали за жена, хубавица или изрод. Ако се заловиш умело за тази работа, твоят тъст няма да узнае нищо.

Синът на лоцмана обадил на жена си всичко, което му казала майка му.

— Добре — рекла тя, — но аз се боя да не узнае за това баща ми. Всички вълшебници на нашата страна са негови приятели. Тогава той ще те прогони и ще те накаже жестоко.

Принцесата свалила покривалото си, но когато мъжът ѝ поднесъл светилника към нейното лице, за да го види по-добре, паднала искра и изгорила бузата на младата жена.

— Ах! — извикала принцесата. — Ето от това се страхувах! Ние сме загинали.

Корабът напуснал Булон и пристигнал в Нац. Щом слязъл принцът на брега, кралят го попитал:

— Не наруши ли моята заповед?

— Не.

— Ще проверя това и тежко ви, ако сте пристъпили клетвата ми. Той повикал дъщеря си и ѝ рекъл:

— Откривал ли е мъжът ти твоето лице?

— Не, тате.

— Не лъжи. Ако ти не казваш истината, аз ще узная и ще те накажа също като него.

Когато тя вдигнала покривалото си, кралят отначало не забелязал нищо, но като си турил очилата, видял белега от изгореното и страшно се разгневил.

— Негодница! Махай се от очите ми и никога да не съм те видял вече!

Той пратил слугите си при вълшебниците, феите и магьосниците и когато всички те се явили, им заповядал да превърнат зетя му в такъв

изрод, какъвто светът още не е видял.

Един от магьосниците рекъл:

— Нека той бъде с едното си око сляп, а с другото — кривоглед.

— Нека устата му се разчекне до ушите — заповядал друг.

— Нека му израсте гърбица отзад и отпред.

— Нека носът му стане такъв, какъвто никой още не е имал на света.

— Аз ще му поставя главата с тила напред.

— Нека окуцее, единият му крак да бъде извит навън, другият навътре.

И едновременно със заклинанията на вълшебниците се извършвало превръщането и когато те свършили, клетият момък станал такова безобразно същество, каквото нямало дотогава. С това отмъщението на краля не се ограничило — той заповядал на войниците да изгонят зетя му от града като обикновен скитник.

След като окуцял, клетият син на лоцмана се движел с голяма мъка.

Той дълго странствувал: най-сетне се приближил до една къщичка и като видял седналата на прага старица, я поздравил. Тя била стара фея, която кралят забравил да повика, когато решил да накаже зетя си.

— Да не сте вие зетят на краля?

— Уви, аз съм.

— Здравата са ви наредили! Но за щастие аз имам още ключа от моя килер.

Тя отишла в килера, донесла оттам една пръчица и рекла:

— Аз научих за вашите злополучия от съседката, която днес заранта мина да вземе от мене огън, и реших от малко малко да смекча вашата уродливост, ако ви срещна.

Тя се докоснала до него с пръчицата си и той прогледнал с двете очи, носът и устата му станали два пъти по-малки, от двете гърбици останала само една, главата му не била вече обърната с тила напред, а само настрана, и той престанал да куца.

Феята изпратила по него бележка до съседката си с молба да направи кралския зет още по-хубав, отколкото е бил по-рано. Синът на лоцмана поблагодарил от цялата си душа на старата фея и излязъл от нея вече не тъй скръбен, както дошъл.

Когато влязъл в къщата на съседката, той ѝ предал бележката и рекъл:

— Добър ден, госпожо Марго.

— А, вие сте зетят на краля? Аз ще завърша онова, което е почнала моята кума.

Тя взела своята пръчица и пожелала синът на лоцмана да се превърне в строен момък с прекрасно лице, и това веднага станало. После му рекла:

— Не се отчайвайте. Вие, разбира се, искате да се върнете у дома? Ето ви едно клъбце, то ще се търкаля пред вас и ще ви сочи пътя, по който трябва да вървите. Давам ви и две копия. С едното ще убиете всеки, който поиска да ви вземе в плен, с другото ще се браните от дивите зверове. Феята му дала хляб и месо и го предупредила за всички опасности, които го чакат по пътя му.

Той поблагодарил на феята и като вървял подир клъбцето, стигнал до гората. Около час вървял през гората и изведнъж видял на пътя лъв. По-надалеч лежала мечка, а зад нея — леопард. Клъбцето минало по заспалите зверове, те се събудили и заръмжали. Синът на лоцмана дал половината от хляба на лъва, другата на мечката, а на леопарда хвърлил месото и зверовете го пуснали.

Добрата жена Марго му казала, че привечер ще види сред гората ярко осветен замък. Печката там ще бъде запалена, трапезата сложена, а наоколо няма да има жива душа.

Клъбцето влязло в двора, скочило на входната площадка и вратата сама се отворила. Синът на лоцмана влязъл подир клъбцето и когато се стоплил, седнал на трапезата. Една невидима ръка поставила пред него храната и питието.

После той легнал да спи на мекото легло, а когато сутринта се събудил, видял приготвената на трапезата закуска. След като се подкрепил, той се накарал да излезе, но изведнъж се появили няколко моми с бели рокли и му заградили пътя.

— Искате ли да потанцувате с мене? — рекла първата.

— Не — отговорил той решително.

— Потанцувайте малко с мене — помолила го втората.

— Не.

— Не искате ли да потанцуваме? — попитала го третата.

— Не — отговорил той тихо.

Като си отивала, третата мома изпуснала на стълбата стъкленото си чехълче. Синът на лоцмана го вдигнал и момата, като се обърнала, му рекла:

— Когато ви потрябвам, вземете това чехълче и кажете: „Яви ми се, прекрасна девойко“ — и аз веднага ще ви услужа.

Той тръгнал на път подир кльбцето и изведнъж видял на пътя си три огромни призрака.

— Къде отиваш ти, нищожен земен червей, прах от краката ми? — извикал със страшен глас най-грамадният от тях.

Синът на лоцмана взел чехълчето и рекъл:

— Яви ми се, прекрасна девойко!

— Какво мога да направя за тебе?

— Нека тези чудовища се разсипят на прах и вятърът да ги развее.

В един миг желанието му се изпълнило и той продължил пътя си. Дълго вървял и най-сетне стигнал Булон. Там живял при родителите си и неведнъж укорил майка си, загдето тя му е дала лош съвет, който му докарал толкова страдания. Тъй като при първото си пристигане той бил оставил на родителите си немалка сума пари, сега си купил кораб; после повикал прекрасната девойка.

— Прекрасна девойко — рекъл той, — бих искал да отмъстя на тъста си, който така жестоко постъпи с мене. Как да направя това?

— Вземи със себе си дващест и девет матроса и смело тръгни на път. За останалото аз ще се погрижа.

Когато се приближил до столицата на кралство Нац, корабът дал дващест и един топовни изстрела и цялото висше началство на пристанището дошло да се осведоми какво иска този кораб.

— Аз искам да превзема града — рекъл синът на лоцмана.

Тези думи предали на краля, но в отговор той се разсмял и рекъл на офицерите си:

— Попитайте го кога предпочита да потъне — днес или утре?

— Утре аз ще заема мястото си — отговорил синът на лоцмана.

— Ами кой си ти?

Кралят, силно разгневен, заповядал да потопят кораба и повикал за това множество войници. Но всеки път, когато войниците искали да дадат залп, те почвали да кихат странно и все не можели да се

прицелят. Синът на лоцмана минал здрав и читав през редовете на войската и като се приближил до краля, го пробол с копието.

После намерил жена си и те от радост дали угощение на всички. Ма всички кръстопътища стояли бъчви с вино, по улиците тичали печени прасета с пипер и сол в очите, с горчица под опашката и със забити в слабините вилици. Всеки можел да си отреже парче.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.